

"57. srečanje mladih raziskovalcev Slovenije 2023"

Prva gimnazija Maribor,
Trg generala Maistra 1, 2000 Maribor

RADIO PRVAKI

(Prvi dijaški radio)

Raziskovalno področje: APLIKATIVNI INOVACIJSKI PREDLOGI IN
PROJEKTI

Mentor:
Matej Kos

Avtorica:
Lara Mavrič

Maribor, 2023

KAZALO VSEBINE

KAZALO SLIK.....	3
POVZETEK	4
SUMMARY	5
ZAHVALA.....	6
1 UVOD	7
2 TEORETIČNI DEL.....	8
2.1 ZNANSTVENIKI, KI SO PRIPOMOGLI K IZUMU RADIA	8
2.2 POTEK IZUMA RADIA.....	10
2.3 RADIO SKOZI ZGODOVINO	10
2.4 ZGODOVINA SLOVENSKEGA RADIA	11
2.5 ANALIZA MLADINSKIH RADIEV V SLOVENIJI.....	13
2.5.1 Srednja elektro-računalniška šola	13
2.5.2 Radio Študent.....	13
2.5.3 Radio MARŠ.....	14
2.5.4 Radio Galama.....	14
2.5.5 Radio Eter	15
2.5.6 Mladi mladim.....	15
2.5.7 Kulturomat	15
2.5.8 Radio Sraka.....	15
2.6 VPLIV IN POMEMBNOST RADIA NA ŽIVLJENJE LJUDI.....	16
3 RAZISKOVALNI DEL - POTEK USTANOVITVE RADIA PRVAK IN NJEGOVO DELOVANJE.....	17
3.1 ZAČETEK	17
3.2 GRADNJA	17
3.3 SESTAVA EKIPE.....	17
3.4 OBISK RTV MARIBOR	17
3.5 OTVORITEV.....	18
3.6 DELOVANJE	20
4 EMPIRIČNI DEL.....	23
4.1 RAZISKOVALNO VPRAŠANJE	23
4.2 METODOLOGIJA DELA.....	23
4.2.1 Analiza dokumentov	23
4.2.2 Metoda spraševanja.....	23
4.2.3 Potek (način) raziskovanja	24
4.3 REZULTATI IN ANALIZA PODATKOV	24
4.4 REZULTATI IN ANALIZA INTERVJUJEV	25

5 ZAKLJUČEK.....	27
6 DRUŽBENA ODGOVORNOST.....	28
7 LITERATURA.....	29
7.1 KNJIŽNI VIRI	29
7.2 SPLETNI VIRI.....	29
8 PRILOGA.....	31
8.1 INTERVJU.....	31

KAZALO SLIK

Slika 1: Dijaki v studiu radia Maribor.....	18
Slika 2: Otvoritev radia	19
Slika 3: Otvoritev radia	19
Slika 4: Otvoritev radia	20
Slika 5: Tabla z nalogami.....	21
Slika 6: Radijska oprema.....	21
Slika 7: Radijski prostori.....	22
Slika 8: Radijski prostori.....	22

POVZETEK

Mladi, govorimo predvsem o dijaški populaciji, se razvijajo in oblikujejo v času srednjega šolanja v celovite osebnosti. Pri tem jim poleg primarnega socializacijskega okolja nudijo spodbudno okolje tudi srednja šola, medvrstniško druženje in izobraževalni sistem. Kot vemo, so obšolske dejavnosti, kot je ustvarjalno preživljanje prostega časa in npr. izbirne vsebine v sklopu šolanja, pomemben faktor v tem procesu.

Z aktivnim radijskim delovanjem (oblikovanjem intervjujev, glasbeno dejavnostjo, poslušanju radijskih oddaj, sestavljanjem reportaž in osnovnih novinarskih prispevkov) si mlad človek v svojem prostem času aktivno sooblikuje sliko o sebi, o svetu in svoji vlogi v njem.

Prav tako z osnovno radijsko dejavnostjo aktivno participira vlogo mladega državljana in reflektira državljanske procese in sisteme. Z različnimi radijskimi izdelki (oblikovanje intervjujev, glasbeno dejavnostjo, poslušanjem radijskih oddaj in reflektiranjem le-teh, reportaže in osnovni novinarski prispevki, raziskovalno novinarstvo) tako sooblikuje svojo vlogo aktivnega državljana predvsem skozi vlogo aktivnega dijaka v šoli, na nivoju lokalne skupnosti, nenazadnje tudi kot aktivnega mladega državljana.

V okviru Radia PrvaKi, radijskega studia na Prvi gimnaziji v Mariboru, se razvija medvrstniška, kreativna in družbeno participativna dejavnost vseh sodelujočih. Predvsem srednješolcev mariborske regije in širše. Različni novinarski izdelki, prispevki in izkušnje so posledica tega dela in sodelovanja.

KLJUČNE BESEDE:

radio, mladi, medvrstniško druženje, dijaki, aktivno državljanstvo, ustvarjalno delo

SUMMARY

Young people, and we are talking mainly about the high school population, develop and shape themselves into complete personalities during their secondary education. In addition to the primary socialising environment, secondary school, peer groups and the education system provide a supportive environment. As we know, extracurricular activities, such as creative leisure activities and, for example, electives within school, are an important factor in this process.

Through active radio activities (interview production, music activity, listening to and reflecting on radio programmes and, writing reports and basic journalistic pieces), a young person actively participates during his or her free time in shaping his or her image of her/himself, the world and his or her role in it.

Also, through basic radio activity, he or she actively participates in the role of a young citizen and reflects on civic processes and systems. Through various radio products (interview production, music activity, listening to and reflecting on radio programmes, reports and basic journalism, investigative journalism), he thus participates in his role as an active citizen, especially through his role as an active high school student at school, at the local community level, and ultimately as an active young citizen.

Within the framework of Radio PrvaKi, the radio studio at the Prva gimnazija Maribor, peer-to-peer, creative and socially participative activities are developed by all participants. Especially secondary school students from the Maribor region and beyond. Various journalistic products, articles and experiences are the result of this work and cooperation.

KEYWORDS:

radio, young people, peer-to-peer socializing, high school students, active citizenship, creative work

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem mentorju, ki mi je predstavil temo, in bil pobudnik ideje za inovacijski predlog.

Zahvalila bi se rada tudi gospodu ravnatelju, da je šola omogočila ureditev radia.

Prav tako bi se rada zahvalila novinarjem in tehnikom na Radiu Maribor, ki so nam pomagali in nas učili.

Veliko zahvalo bi pa namenila predvsem mojim soradnicem za sodelovanje in podporo.

1 UVOD

Zvok ima že od nekdaj velik vpliv na družbo in posameznike, saj ima sposobnost spremeniti razpoloženje, vplivati na čustva in vzbujati spomine. Zvok ima tudi socialni učinek, na primer pri izvajanju glasbe in petju, kar lahko združuje ljudi in krepi občutek skupnosti. Poleg tega lahko zvok služi tudi kot orodje za sporočanje informacij predvsem preko radia. Zvok ima tudi kulturni pomen, saj lahko predstavlja pomembno sestavino tradicije in identitete določenega območja ali skupnosti. Glasba, tradicionalni instrumenti in pesmi lahko predstavljajo pomemben del kulturne dediščine in služijo kot način ohranjanja zgodovine ter prenosa znanja in vrednot na prihodnje generacije.

Iz tega razloga, ker je radio zvočno sporočanje, je imel v družbi že od svojega izuma naprej velik vpliv. Ne samo da je služil kot medij sporočanja, ampak je tudi medij svobode in celo upora. Prav tako služi kot medij, preko katerega lahko posamezniki umetniško ustvarjajo. Vedno pa je imel funkcijo združevanja ljudi in njihovega povezovanja, predvsem s tem da je razdeljen svet s širjenjem informacij preoblikoval v tako imenovano "svetovno vas".

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Znanstveniki, ki so pripomogli k izumu radia

Zgodovinsko gledano ni enega znanstvenika ali osebe, ki bi "izumil" radio, vendar je treba omeniti, da je v zgodnjem razvoju radia nekaj pomembnih izjemnih znanstvenikov igralo neizbrisno vlogo pri njegovem razvoju. To so:

Mahlon Loomis (1826–1886),

James Clerk Maxwell (1831–1879),

Guglielmo Marconi (1874–1937),

Nikola Tesla (1856–1943),

Heinrich Rudolph Hertz (1857–1894),

William Dubilier (1888–1969),

Reginald Fessenden (1866–1932),

Edwin Howard Armstrong (1890–1954).

Guglielma Marconija štejemo za enega prvih znanstvenikov, ki je izumil radio. Vendar je dejansko Mahlon dr. Loomis izvedel najzgodnejšo radijsko zvezo leta 1866, osem let pred rojstvom Marconija. Delovanje radia temelji na premikanju električnih nabojev navzgor in navzdol po anteni, kar povzroča radijske valove, ki se oddajajo v sprejemnik. AM in FM radio sta različna glede na prilagajanje jakosti in frekvence valov, kar določa obliko valov in zvočne valove.

Mahlon Loomis je bil pionir na področju radia in je izvedel nekatere od prvih eksperimentov z radijskimi valovi. Njegovi eksperimenti so vključevali prenos signalov prek velike razdalje med dvema lokacijama. Vendar pa ni dobil finančne podpore za nadaljevanje svojih raziskav, zato njegov prispevek ni bil tako znan kot prispevek Guglielma Marconija. Marconi pa je bil tisti, ki je s svojimi izumi in uspehi populariziral radio kot medij za komunikacijo na daljavo. Vendar

pa bi morali upoštevati, da je bila topla spodbuda in podpora vodstva ključnega pomena pri uveljavljanju radia kot vodilne tehnologije.

James Clerk Maxwell je bil eden izmed najpomembnejših škotskih znanstvenikov v zgodovini, ki se je ukvarjal z elektromagnetizmom, astronomijo, gibanjem plinov, optiko in drugimi povezanimi področji. Znan je po dokazu povezave med elektriko, magnetizmom in svetlobo, teoriji o Saturnovih obročih, teoriji gibanja plinov, kreiranju prve barvne fotografije in štirih matematičnih enačbah o elektromagnetizmu. Njegove raziskave so bile ključnega pomena pri razvoju tehnologije, kot so radijsko oddajanje, televizijsko oddajanje in mobilni telefoni. Maxwell je eden največjih fizikov v zgodovini, ki je imel velik vpliv na druge znanstvenike, kot je npr. Albert Einstein.

Guglielmo Marconi je bil italijanski izumitelj, ki je leta 1895 na očetovem posestvu v Italiji uspešno poslal prvi brezžični signal. Leta 1896 je patentiral prvi brezžični telegrafski sistem na svetu in ustanovil brezžični telegraf in Signal Company Limited, ki se je pozneje preimenoval v Marconijev Wireless Telegraph Company Limited. Marconi je leta 1901 dokazal, da ukrivljenost zemlje ne vpliva na radijske valove, ko je poslal prvi radijski signal čez Atlantik med Poldhujem, Cornwallom in St. John'som na Novi Fundlandiji, na razdalji 2100 milj. Leta 1932 je vzpostavil prvo mikrovalovno brezžično telefonsko povezavo med Vatikanom in palačo Castel Gandolfo.

Nikola Tesla je bil genialni izumitelj, znan po svojih dosežkih na področju proizvodnje, prenosa in uporabe električne energije, vključno z izumom Tesline tuljave. Bil je tudi izumitelj prvega motorja z izmeničnim tokom ter razvijalec tehnologije za proizvodnjo in prenos električne energije z izmeničnim tokom. Teslini dosežki so bili spoštovani po vsem svetu, vendar se ni osredotočal na ustvarjanje dolgoročnih finančnih uspehov iz svojih izumov, za razliko od njegovega zgodnjega delodajalca in konkurenta Thomasa Edisona. Tesla je umrl leta 1943, vendar je predlagani in izboljšani sistem izmeničnega toka, ki ga je razvil, ostal globalni standard za prenos električne energije.

Heinrich Rudolf Hertz, znan kot "oče frekvence", je bil nemški fizik, rojen leta 1857, ki je odkril radijske valove. Njegove teorije so bile ključne za razvoj medijske tehnologije, kot so radio, televizija, radar in dipolne antene. Enota za merjenje frekvence Hertz (Hz) je bila poimenovana

po njem in se uporablja na različnih področjih, vključno z radijskim oddajanjem, optiki in računalniški tehnologiji.

William Dubilier je bil ameriški radijski pionir in ustanovitelj Cornell-Dubilier Electric Corp. Bil je pionir v razvoju kondenzatorjev, metaliziranimi dielektriki in visokonapetostnimi oddajnimi kondenzatorji. Dubilier je prav tako slovel po svojem izumu radia. Revolucioniral je brezžične komunikacije z uporabo naravne sljude kot dielektrika v kondenzatorjih, ki so zagotavljali stabilno kapacitivnost zaradi nizkega temperaturnega koeficienta razširitve sljude.

Reginald Fessenden je bil kanadski izumitelj, pionir v razvoju radijske tehnologije. Med njegovimi dosežki sta prvi prenos govora po radiu in prva dvosmerna radiotelegrafska komunikacija čez Atlantski ocean. Fessenden je patentiral več lastnih izumov, vključno s patentom za modulacijo radijskih valov in principom heterodine. Leta 1906 je na božični večer predvajal prvi program glasbe in glasu, ki se je kdaj koli prenašal na velike razdalje, ter omogočil prvi čezatlantski glas in glasbeni prenos. Njegova tehnologija globinskega sondiranja je bila uporabljena na ladjah vseh vrst do 1920. let prejšnjega stoletja.

2.2 Potek izuma radia

Korenine radijskega izuma segajo v zgodnja 1800. leta, ko je danski fizik Hans Ørsted postavil temelje teorije relativnosti med magnetno energijo in enosmernim tokom. Michael Faraday je leta 1831 razvil teorijo induktivnosti, ki je omogočila pretvorbo magnetnega polja v električni tok. James Clerk Maxwell je leta 1860 razširil teorijo elektromagnetizma, Mahlon Loomis in Amos Dolbear sta leta 1868 odkrila brezžično komunikacijo in Nathan Stubblefield leta 1892 prvi dokazal brezžično telefonijo. V letu 1892 je Nikola Tesla oblikoval temeljno zasnovo za radio, leta 1895 pa je v laboratorijskem požaru izgubil vse svoje raziskovalne naloge in delo.

2.3 Radio skozi zgodovino

Radio se je razvil ob koncu 1. svetovne vojne, v času različnih znanstvenih odkritij, kot so elektrika, nafta, avtomobilizem, letalstvo, penicilin in sintetični kavčuk. Obdobje je bilo čas blaginje, predvsem v Ameriki. Radio je bil ključen, saj je zagotavljal zabavo za družine. Postal je močno ekonomsko in politično propagandno sredstvo ter se hitro razširil kot medij za množice. Privlačil je poslušalce ne glede na izobrazbo, starost in spol. V zgodovini ima pomembno vlogo pri demokratizaciji družbe, saj je dal priložnost javne besede tudi manj

izobraženim poslušalcem. Radio je bil sprva monolog, vendar se je s časom spremenil v medij komunikacije, kjer poslušalci lahko izražajo svoje mnenje. Radio kot medij pošilja različna sporočila skozi glasbo in zabavo ter tako množicam približuje informacije. S prenosom športnih dogodkov in volilnih izidov se je svet zmanjšal "na velikost vasi" in radio je bil viden kot medij, ki objavlja informacije iz celotnega sveta.

Razvoj radia je bil največji v 19. stoletju, ko so znanstveniki in izumitelji začeli eksperimentirati z brezžično telegrafijo. Ta je omogočala prenos telegrafskih sporočil brez uporabe žic. Namesto njih pa uporabo elektromagnetnih valov. Eden od pomembnih likov v zgodnjem razvoju radia je bil italijanski fizik in izumitelj Guglielmo Marconi. Leta 1895 je Marconi razvil brezžični telegrafski sistem, ki je lahko prenašal signale na dolge razdalje. Leta 1899 je uspešno prenesel signale čez angleški kanal.

V začetku 20. stoletja je tehnologija radia napredovala do razvoja radijskega oddajanja. Radijsko oddajanje vključuje prenos zvočnih signalov, ki jih lahko hkrati sprejme veliko število poslušalcev. To je bil pomemben korak naprej, saj je omogočil masovno komunikacijo in zabavo prek radia.

V 1920-ih se je komercializacija radia začela z ustanavljanjem številnih radijskih postaj in proizvodnjo radijskih sprejemnikov za dom. V tem času je radio postal pomemben vir zabave in informacij. Igral je ključno vlogo pri širjenju novic in popularne kulture.

V desetletjih, ki so sledila, je radio nadaljeval s predstavitvijo novih tehnologij in inovacij, kot so FM radio, stereo oddajanje in satelitski radio. Danes radio ostaja pomemben vir informacij in zabave z velikim številom postaj in formatov.

2.4 Zgodovina slovenskega radia

Zgodovina radia v Sloveniji se je začela leta 1903 s prvimi poskusi brezžične radiotelegrafije. Leta 1928 je začela delovati prva radijska postaja v Sloveniji, Radio Ljubljana. Prve poskuse brezžične radiotelegrafije v Sloveniji so izvedli leta 1903 študentje, ki so poskušali vzpostaviti komunikacijo med Kranjem in Šmarjetno goro. Leta 1924 je Marij Osana, ki velja za očeta slovenskega radia, začel eksperimentirati z radijskim oddajanjem. 8. maja 1925 so ljubljanski radijski amaterji pod vodstvom Osane oddajali program, ki se je slišal na Bledu. 26. januarja 1926 je Osana organiziral prvi radijski prenos koncerta Glasbene matice.

Radio Ljubljana je na poskusni osnovi začel delovati 1. septembra 1928. Uradni začetek prve radijske postaje v Sloveniji pa se šteje za 28. oktober 1928.

V medvojnem obdobju se je slovenski radio razvil v pomembno ustanovo nacionalnega pomena, ki je oddajala programe, ki so zajemali tri temeljne sestavine: narodno zgodovino in kulturo, izobraževanje in jezik ter umetnost.

Po drugi svetovni vojni je slovenski radio uvedel programske in tehnične inovacije v skladu z globalnimi razvoji. Prve programske oddaje so bile neposredno branje poročil novinarjev in zunanjih sodelavcev. Razvijati so se začele kontaktne oddaje, radio pa je postal bolj osredotočen na neposreden stik s poslušalci. Usmerjali so se v zagotavljanje takojšnjih informacij, če je mogoče v živo, zato se je število prenosov umetniških, športnih in političnih dogodkov povečalo.

Med vojno je bilo delovanje radijskih skupin prekinjeno. Po osvoboditvi leta 1945 so bili ustanovljeni novi Radio Ljubljana Orchestra (zdaj Simfonični orkester) in Komorni zbor. Ustanovili so tudi Radio Ljubljana Dance Orchestra (zdaj Big Band RTV Slovenija) in Mladinski orkester ter kasneje Mladinski in otroški zbor na pobudo Janeza Bitenca.

Postopoma so uvedli drugi program (1951), leta 1969 pa tudi tretji radijski program, ki se med seboj razlikujeta in dopolnjujeta po vsebini. Poseben radijski program je Radio Slovenija International, četrti nacionalni program, ki je namenjen tujim poslušalcem v Sloveniji in deluje v Mariboru od leta 1985. Z začetkom televizije leta 1958 je Radio Ljubljana spremenil svoje ime v Radiotelevizija Ljubljana, leta 1990 pa v Radiotelevizija Slovenija.

V 50. letih so se začele razvijati lokalne radijske postaje, ki so pokrivalo ožja območja s signalom in programi. Dva dni po začetku Radia Free Ljubljana se je slišal Radio Free Maribor (kasneje Radio Maribor), ki je postal sestavni del centralne slovenske radijske postaje in se razvil v regionalno radijsko postajo. Leta 1954 se je Radio Koper uradno pridružil Radiu Ljubljana. Med regionalne radijske postaje spadata tudi Radio Capodistria, ki oddaja v italijanščini in Pomurski madžarski radio, ki oddaja v madžarščini. Uvedenih je bilo tudi veliko tehničnih inovacij, med drugim gradnja studiev, izboljšanje studijske tehnologije, poročevalskih vozil in izboljšave v komunikacijah, še posebej uvedba VHF oddajnikov, ki so močno razširili poslušljivost in izboljšali kakovost zvoka.

Po osamosvojitvi Slovenije se je ustanavljanje radijskih postaj in dodeljevanje frekvenc močno liberaliziralo, nastala je vrsta novih, zlasti komercialnih postaj.

2.5 Analiza mladinskih radiev v Sloveniji

Mladinski centri in študentske organizacije so večinoma tisti, ki imajo sedaj v lasti največ mladinskih radiev. Obstaja tudi izjema, radio na Srednji elektro-računalniški šoli Maribor, vendar je tam bolj za potrebe šole in pouka, ne pa za aktivno oddajanje.

2.5.1 Srednja elektro-računalniška šola

Na Srednji elektro/računalniški šoli Maribor je MARŠ v letu 2018 pripravil projekt v okviru katerega se lahko dijaki izobražujejo in preizkušajo v ustvarjanju radijske oddaje. Vendar objav v zadnjem letu ni bilo zaslediti. Prav tako niso povsem samostojni, ker spadajo pod MARŠ (Mariborski radio študent).

2.5.2 Radio Študent

Radio Študent je bil ustanovljen 9. maja 1969 v Ljubljani, kot posledica evropskih študentskih gibanj leta 1968. Oddajati je začel iz kleti Doma VIII v študentskem naselju Rožna dolina. Postaja je bila ustanovljena z namenom, da bi študente obveščali o dogodkih in vprašanjih, ki so bila zanje pomembna, ter pomirila študentske proteste. Hitro je postala pomemben zaveznik novih družbenih gibanj, ki so postavljala različna vprašanja, med drugim tudi o univerzitetni reformi.

Radio Študent je bil odziv na obrobno poročanje uradnih medijev o študentskih gibanjih. Postal je avtonomen informator in kraj velike svobode izražanja. Odprl je prostor za teorijo, predvsem v humanistiki in družboslovju. Med sodelavci so bili, med drugimi, Rastko Močnik, Rado Riha in Slavoj Žižek. Postaja je pritegnila tudi znanstvenike iz drugih področij ter mnoge kasnejše umetnike.

Radio Študent si je pridobil nekaj opreme za svoj program, nekaj pa mu jo je podarila RTV. Sprva je oddajal le tri ure na dan, ustanovitelji pa so prejeli zelo nizke plače. Predvsem pomanjkanje sredstev je bila ovira pri vzpostavljanju glasbene knjižnice in delu z glasbenim

oddelkom. Le-ta se je osredotočil predvsem na alternativno in progresivno glasbo, ki na drugih radijskih postajah takrat ni imela prostora.

Leta 1974 je bil Radio Študent uradno priznan, za njegovega ustanovitelja pa je bila imenovana Zveza študentskih organizacij Ljubljane. Leta 1978 je postaja začela oddajati na novem FM stereo oddajniku, s čimer je razširila svoj program na štiri ure na dan ter štiri ure ob vikendih ponoči.

V 80. letih je bil Radio Študent ena vodilnih mladinskih publikacij, ki je postopoma odpirala tabu teme. Glasba je bila provokativna, postaja pa je prispevala k vzponu punka kot množičnega gibanja ter odločilno oblikovala njegovo pluralistično in "naredi-sam" fazo. V tem obdobju je postaja predvajala tudi priljubljeno radijsko komično serijo Butnskala.

Danes Radio Študent oddaja svoj program v živo na radijskih valovih in na spletu vse dni v letu. Leta 2010 se je živi program razširil z jutranjim programom od 7. do 11. ure med delavnikom, kar je povečalo dnevni čas živega programa na 17 ur. Ostali del programa vključuje ponovitve oddaj in glasbo. Program je večinoma politične, informativne, izobraževalne in zabavne narave.

2.5.3 Radio MARŠ

Mariborski Radio MARŠ je slovenska nepridobitna študentska in skupnostna radijska postaja, ustanovljena leta 1990. Oddaja na območju Maribora in prek spleta. Radio MARŠ oddaja 24 ur dnevno na frekvenci 95.9 MHz. Njihovo poročanje je zastavljeno kot pluralna in kritična obravnava raznolikih družbenih vsebin, s poudarkom na subkulturah ter družbenih in etničnih manjšinah. Radio MARŠ se financira predvsem z občinskimi kulturnimi razpisi, v manjši meri pa tudi iz drugih virov.

2.5.4 Radio Galama

Radio Galama je bil podprt s strani Ljudske univerze Radovljica, Občine Radovljica in Urada za mladino/Ministrstva za izobraževanje znanost in šport. KamRin mladinski Radio Galama je imel za svoje poslanstvo povezovanje mladih na njihovi ustvarjalni poti. To je omogočal z zagotavljanjem prostora za umetniško izražanje, komunikacijo in strokovnim razvojem ter pridobivanjem različnih socialnih in komunikacijskih veščin. Mladi so lahko pridobili prve

izkušnje z javnim nastopanjem, navezali stike z drugimi glasbeniki, se naučili predstaviti sami sebe in izboljšati svojo samozavest.

Radio že od leta 2020 ne oddaja.

2.5.5 Radio Eter

Radio Eter je bil ustanovljen leta 2021 kot produkt transformacije predhodnega Radia Basement. Nastal je pod okriljem Mladinskega centra Črnuče, kjer trenutno deluje. S podporo Javnega zavoda Mladi Zmaji je lahko ta ideja postala resničnost. Medij deluje po principu mladi za mlade, tako program pripravlja skupina mladih novinarjev in novinark. Ti so v glavnem študentje, ki kreirajo kvalitetne, družbeno kritične, informativne, alternativne, umetniške in zabavne vsebine.

2.5.6 Mladi mladim

Mladi mladim je mladinska oddaja za mlade, ki je bila ustvarjena in deluje pod vodstvom RTV Slovenija in Radiem Maribor. Pridružijo se jim lahko dijaki ali študentje, ki potem sestavljajo oddaje. Imajo tudi občasna predavanja z vajami.

2.5.7 Kulturomat

Je mladinska oddaja, ki deluje pod okriljem Radia Prvi. Namenjena je mladim z namenom, da jim približa kulturo in predstavi mlade ustvarjalce, ki se z njo ukvarjajo.

2.5.8 Radio Sraka

Radio Sraka je lokalna radijska postaja s sedežem v Novem mestu, ki pokriva jugovzhodno Slovenijo. Obstaja že 29 let in v programu daje poudarek aktualnim dogodkom v lokalnem in regionalnem okolju ter vsebinam iz Slovenije in sveta. Pokriva različna področja družbenega dogajanja in v oddajah imajo možnost sodelovati vsi zainteresirani. Radijska postaja predvaja slovensko narodno-zabavno in ljudsko glasbo ter popevke, v večernih urah pa različne glasbene zvrsti. Postaja oddaja 24 ur na dan.

2.6 Vpliv in pomembnost radia na življenje ljudi

- Pred dvajsetimi leti 20. stoletja

Pred prvo svetovno vojno in med njo se je radio uporabljal predvsem za stike z ladjami na morju, z radijsko komunikacijo prek Morsejeve kode. S prvo svetovno vojno je postal pomemben pripomoček vojske za pošiljanje in sprejemanje sporočil v realnem času brez potrebe po fizičnih glasnikih. Radijska komunikacija je postala bolj jasna in zanesljiva.

- V dvajsetih letih 20. stoletja

Po prvi svetovni vojni so se radijski sprejemniki začeli prodajati tudi civilistom, kar je privedlo do vzpona radijskih postaj, kot sta KDKA v Pittsburghu in BBC v Združenem kraljestvu. Westinghouse je postal prva radijska postaja, ki jo je uradno pooblastila vlada in prvi proizvajalec, ki je začel oglaševati prodajo radijskih sprejemnikov za javnost. Radijske postaje in BBC so postali glavni vir informacij in zabave za javnost v ZDA in Veliki Britaniji, pri čemer so zbiranja poslušalcev pred oddajanjem postala priljubljen pojav v mnogih družinah. Vendar pa so nekateri proizvajalci prodajali predoblike, kar je vodilo do sporazuma o radijski družbi (RCA).

- Druga svetovna vojna in povojne spremembe

Med drugo svetovno vojno so radijske postaje igrale pomembno vlogo pri obveščanju javnosti o vojni. Po vojni se je radio osredotočil na glasbo, kar je privedlo do priljubljenosti glasbe "Top 40". Danes je tradicionalno oddajanje in oddajanje prek radijskih valov preteklost, saj se radijske postaje razvijajo v smeri satelitskega in pretočnega oddajanja. Radijski sprejemniki so zdaj na voljo tudi v avtomobilih in radijske pogovorne oddaje so priljubljene. Novejši digitalni dvosmerni radio omogoča varno komunikacijo ena na ena, radio kratkega dosega pa izboljšuje komunikacijo na delovnem mestu. Radijski sprejemniki so postali nepogrešljiv del športa, televizijske produkcije in letalstva.

3 RAZISKOVALNI DEL - POTEK USTANOVITVE RADIA PRVAK IN NJEGOVO DELOVANJE

3.1 Začetek

Na Prvi gimnaziji Maribor imamo že od nekdaj šolske objave, ki jih dijaki poslušajo pred glavnim odmorom. Običajno se trije dijaki izmenjujejo in jih berejo. Tako je v lanskem šolskem letu 2021/2022 profesor, ki je sedaj tudi odgovoren za dejavnost radia na šoli, dobil idejo, da bi šola ustanovila radio. Pogovoril se je z dijaki, ki jim je ideja bila všeč. Tudi ravnatelj je z veseljem sprejel pobudo. Za prostore radia so določili bivšo hišniško stanovanje.

Radio PrvaKi na Prvi gimnaziji smo v začetku ljubkovalno in pogovorno naslavljali Radio Prva. Ker smo sodelovali z RTV Slovenije, kjer je že v uporabi Radio Prvi, smo potem dopolnili ime v Radio PrvaKi, da ne prihaja do pomot v uradnem imenu oziroma naslovu.

3.2 Gradnja

Gradnja radia se je začela junija 2022 in nadaljevala vse do novembra. Po prvotnih načrtih bi se naj končala ob začetku šolskega leta 2022/2023, vendar se je zaradi nepredvidljivih okoliščin zapletla. Kljub temu smo dijaki, ki smo se za OIV ure prijavili k radiu, pričeli s tedenskimi sestanki že septembra. Tako smo prve sestanke izvajali v učilnicah, bolj natančno v fizikalnem kabinetu.

3.3 Sestava ekipe

V ekipo smo se na začetku šolskega leta 2022/2023 prijavili dijaki, ki nas je delo na radiu zanimalo. Najprej se je prijavilo 5 dijakov novinarjev in en dijak, ki je želel biti tehnik. Zaradi obveznosti je ta dijak zapustil skupino, pridružil pa se je drugi. Kasneje se je pridružilo še več dijakov, trenutno (februarja 2023) ekipa obsega 9 dijakov novinarjev in 2 dijaka tehnika. Število pa z vsakim mesecem še vedno narašča.

3.4 Obisk RTV Maribor

Kmalu po začetku delovanja smo dijaki večkrat obiskali RTV Maribor. Tam smo s pomočjo novinarjev in tehnikov dobili prvi vtis o pravem delu na radiu in se naučili prvih veščin.

Tamkajšnji tehniki so nam pokazali, kako urediti in montirati oddaje, še posebej pa so pomagali dijakom tehnikom. V prostorih radia Maribor smo posneli tudi prvo oddajo za njihov podcast. To je bil intervju/pogovor o nas, torej mladih na radiu. Ker pa nismo mogli intervjuvati samih sebe, nam je na pomoč priskočila tamkajšnja novinarka Irena Kodrič Cizerl in nas intervjuvala.

Slika 1: Dijaki v studiu radia Maribor
(lasten vir)

3.5 Otvoritev

Dijaki smo svoje tedenske sestanke že novembra, po jesenskih počitnicah, iz učilnice preselili v prostore novo nastalega radia. Uradna otvoritev je potekala 15. decembra. Nanjo je prišla tudi ekipa Radia Maribor, ki so o njej poročali.

Našo oddajo o otvoritvi je možno poslušati na tem naslovu: <https://365.rtvsllo.si/arhiv/aktualno-na-radiu-maribor/174923367>

Slika 2: Otvoritev radia
(lasten vir)

Slika 3: Otvoritev radia
(lasten vir)

Slika 4: Otvoritev radia
(lasten vir)

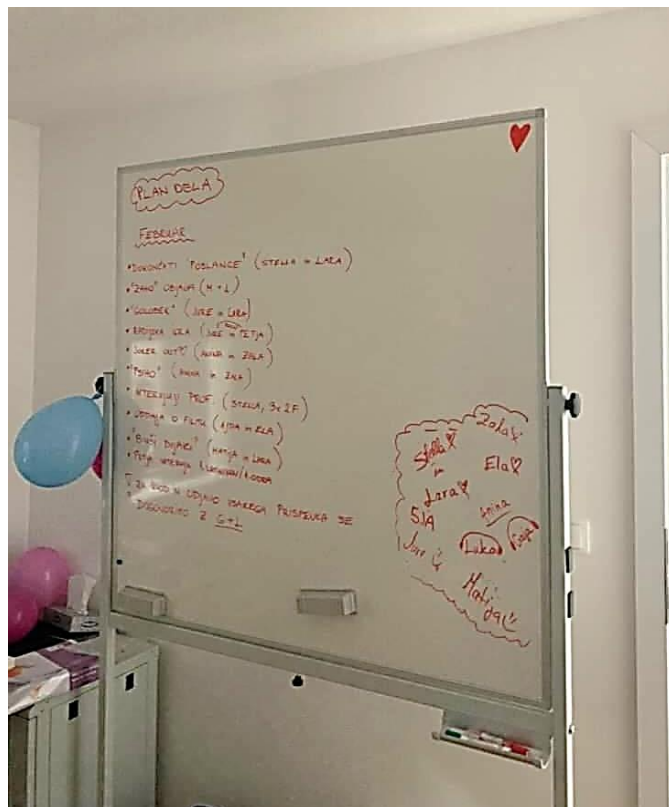
3.6 Delovanje

Od otvoritve naprej ekipa dijakov novinarjev deluje še bolj intenzivno. Prisotni smo na dogodkih, ki se odvijajo na šoli, kot tudi v Mariboru. Imeli smo tudi že nekaj intervjujev. Intervjuvali smo gospoda dr. Roberta Goloba, nogometaša Zlatka Zahoviča, režiserja Nilsa Olgerja ...

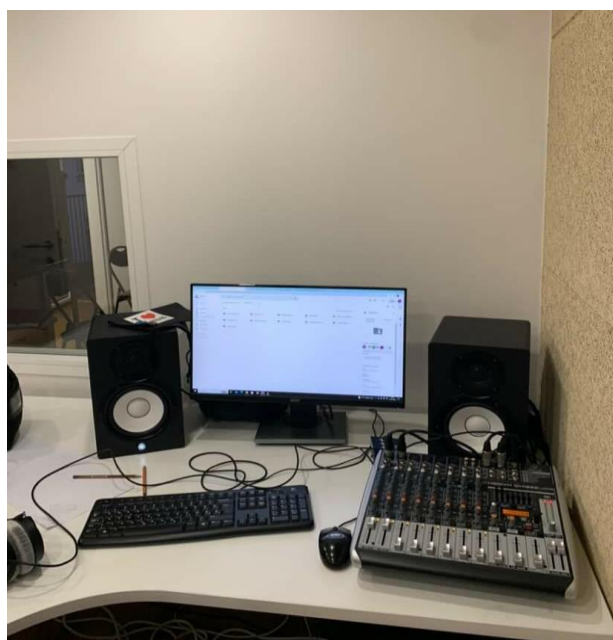
Vsako sredo popoldne imamo sestanek, na katerem naredimo načrt za delo za naslednji teden, ob tem pa se družimo ob čaju in povezujemo med seboj.

Oddaje/podkaste objavljamo na tej povezavi: <https://www.rtvsllo.si/radio-maribor/podkast/radio-prvaki/173251527>

Oddaje pod okriljem šole in povezane s šolo pa objavljamo na tej povezavi: <https://www.prva-gimnazija.si/projekti/epas-sola-ambasadorka-evropskega-parlamenta>

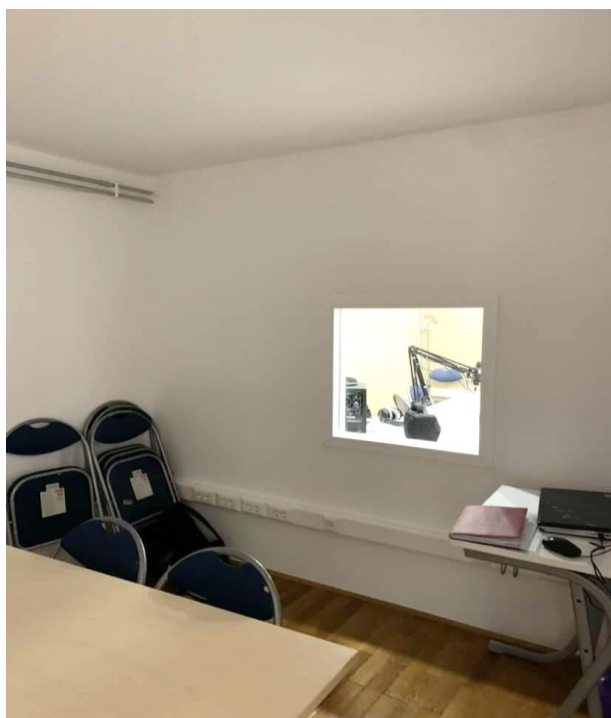
Slika 5: Tabla z nalogami
(lasten vir)

Slika 6: Radijska oprema
(lasten vir)

Slika 7: Radijski prostori
(lasten vir)

Slika 8: Radijski prostori
(lasten vir)

4 EMPIRIČNI DEL

4.1 Raziskovalno vprašanje

V našem inovacijskem predlogu smo želeli predstaviti dijaški radio, ki smo ga ustanovili na naši srednji šoli. Radio v osnovi ni inovacija, se pa razlikuje od ostalih. Je prvi aktivni popolnoma dijaški radio v Sloveniji. To pomeni, da za vse skrbimo dijaki (snemamo, vodimo in montiramo oddaje). Ciljni poslušalci so prav tako dijaki oz. mladina. Zanimalo nas je tudi, kako sam radio in sodelovanje pri njem vpliva na dijake.

4.2 Metodologija dela

Uporabili smo naslednje metode dela:

- analizo dokumentov in pisnih virov - študij relevantnih teoretskih in empiričnih virov ter kvantitativno analizo mladinskih radijev v Sloveniji,
- metodo spraševanja - fokusni intervju s sodelujočimi pri radiu,
- opazovanje - opazovanje delovanja radia.

4.2.1 Analiza dokumentov

Teoretični del naloge je zasnovan na študiju strokovnih virov. Analizo mladinskih radijev smo opravili na kvantitativen način. Zanimalo nas je predvsem, katere radijske programe in oddaje imamo v Sloveniji ter kdo jih ustvarja in komu so namenjeni.

4.2.2 Metoda spraševanja

Kako prispeva radio k oblikovanju posameznika in izkušnje z njim smo raziskovali z intervjuji. Uporabili smo fokusni intervju. Pogovarjali smo se z dijaki, ki sodelujejo pri novonastalem Radiu PrvaKi kot novinarji in dijakom, ki deluje kot tehnik. Sodelujoči dijaki so bili povabljeni in so se sami odločili, ali bodo v intervjuju sodelovali. Pri določanju velikosti vzorca smo uporabili načelo informacijske moči, ki pravi, da več relevantnih informacij, kot jih vzorec ima za raziskavo, narekuje potrebo manjšega števila vključenih.

Zbrano gradivo smo analizirali s subtilnim dekodiranjem govornega koda mladih s pripisanimi pomeni in interpretirali s pomočjo teorije.

Analizo smo opravili s ciljem, da pridemo do ugotovitev, kako radio vpliva na mlade, ki sodelujejo. Predvsem smo se osredotočili na doživljanje vsakega posameznika.

Osebnosti in identiteto dijakov smo poskusili čim bolj anonimizirati v vseh fazah raziskave, zato nismo nikjer omenili polnega imena in priimka posameznikov.

4.2.3 Potek (način) raziskovanja

- Izvedba fokusnega intervjuja:

»Fokusni intervju je oblika metode spraševanja, kjer raziskovalec zbere manjšo skupino ljudi z namenom, da se pogovarjajo o določeni temi, ki je članom fokusne skupine poznana že vnaprej. V primerjavi z navadnim intervjujem ima določene prednosti: v relativno kratkem času pridobimo podatke od večjega števila ljudi, zaradi sinergičnih učinkov lahko oblikujemo celovitejšo zgodbo, primeren je za obravnavo občutljivejših tem (razvije se lahko občutek solidarnosti in medsebojnega spoštovanja med člani fokusne skupine), raziskovalec lahko ugotovi, kako posamezniki reagirajo na mnenja drugih in kako so sposobni zagovarjati svoja stališča.« (Povzeto po: <https://www.termania.net/slovarji/terminoloski-slovar-vzgoje-in-izobrazevanja/3474674/fokusni-intervju>. Pridobljeno: 17. 1. 2023)

Fokusni intervju smo izvedli dne 7. 2. 2023 z dijaki, ki kot novinarji sodelujejo in sestavljajo Radio PrvaKi.

4.3 Rezultati in analiza podatkov

Z raziskovanjem drugih mladinskih radijev in oddaj v Sloveniji smo ugotovili, da so bili ti v večini ustanovljeni od mladinskih centrov ali študentskih organizacij. Ugotovili smo, da noben, razen naš, od do sedaj obstoječih programov ni izključno dijaški, na katerem bi dijaki delali vse, od programa do oddaj do montaže.

4.4 Rezultati in analiza intervjujev

Analizo fokusnega intervjuja smo razdelili na vprašanja. Za fokusni intervju smo intervjuvali 4 posameznike, ki so novinarji na radiu Prvaki. Prav tako je pri odgovorih sodeloval tudi tehnik na radiu Prvaki. Posamezniki so se za intervju javili sami, saj je bila udeležba prostovoljna. Zastavili smo jim 4 osnovna vprašanja. Novinarji, ki so v intervju privolili, so bili že od samega začetka odprti do vprašanj in so bili o svojih izkušnjah pripravljeni govoriti. Intervju smo začeli s predstavitvijo namena naše raziskovalne naloge. Začeli smo s preprostimi vljudnostnimi vprašanji ter poskusili vzpostaviti tekoč dialog, kar nam je pomagalo vsaj malo prebiti led.

1. vprašanje: “**Kaj ti je dal radio, odkar si se mu pridružila/pridružil?**”

Intervju smo odprli s vprašanjem, v katerem nas je zanimalo, kaj je novinarjem Radia PrvaKi le-ta tudi dal v časovnem obdobju, odkar so se mu pridružili, in do intervjuja. Izvedeli smo, da jim je dal veliko različnih stvari. Predvsem so omenjali pridobljeno samozavest, ki pride prav tudi v vsakodnevnem življenju pri odgovarjanju na kakšna nenačrtovana vprašanja. Dijaki omenjajo, da so izboljšali svoj govor. Ena dijakinja je omenila tudi svobodo pri ustvarjanju. Izvedeli smo tudi, da jim radio vzame tudi nekaj prostega časa. Po intervjuju smo se z njimi še pogovarjali, takrat so neuradno tudi dodali, da se to delo na koncu s končnim izdelkom izplača.

2. vprašanje: “**Kakšna je vaša osebna izkušnja z radiem?**”

Z drugim vprašanjem smo sodelujoče povprašali o njihovi osebni izkušnji z radiem. Iz odgovorov, ki so precej pozitivno naravnani, lahko sklepamo, da so dijaki zadovoljni, in da je njihova osebna izkušnja dobra. Veseli jih, da imajo svobodo pri izbiri tem ter da lahko raziskujejo in poročajo, kar jih zanima. V več odgovorih omenjajo, da so imeli zaradi radia možnost udeležbe na dogodkih, ki so se dogajali na šoli, in v Mariboru. Navdušeni so bili tudi nad obiskom Radia Maribor, ki spada med regionalne centre RTV Slovenija, saj so dobili boljšo predstavo o samem delu na radiu. Iz odgovorov je med drugim razvidno, da tistim, ki so se radiu res posvetili, ta vzame tudi veliko časa.

3. vprašanje: “**Kaj si se naučil pri radiu?**”

Tretje vprašanje smo postavili, ker nas je zanimalo, katera znanja so dijaki pridobili s sodelovanjem na radiu. Predvsem smo ugotovili, da so se naučili, kako uporabljati snemalnik za snemanje oddaj in kako delati z radijsko opremo. Prav tako so izboljšali svoje komunikacijske sposobnosti. V šali je eden izmed dijakov dodal, da se je naučil, kako kuhati čaj v grelniku za vodo, kar kaže na njihovo sproščenost.

4. vprašanje: “**Kako mislite, da lahko radio pripomore mladim?**”

V zadnjem vprašanju smo jih povprašali o tem, kako lahko po njihovem mnenju radio pripomore drugim mladim. Vsi so se strinjali, da lahko mladi spoznajo nekaj novega in poslušajo o zanimivih vsebinah. Ena dijakinja je še na kratko dodala svojo izkušnjo s tem, kako lahko svoje znanje sedaj prenese tudi na druge.

Ta intervju smo na koncu, s pomočjo tehnika, preoblikovali v krajši prispevek.

5 ZAKLJUČEK

Glavni namen tega inovacijskega predloga je bil predstaviti dijaški Radio PrvaKi, ki smo ga ustanovili na Prvi gimnaziji Maribor. Radio v osnovi ni inovacija, se pa naš razlikuje od ostalih. Je prvi aktivni popolnoma dijaški radio v Sloveniji. To pomeni, da za vse skrbimo dijaki (snemamo, vodimo in montiramo oddaje). Ciljni poslušalci so prav tako dijaki oz. mladina. Med drugim nas je v inovacijskem predlogu zanimalo tudi, kako sam radio in sodelovanje pri njem vpliva na dijake.

Vse se je začelo z idejo in raziskovanjem drugih mladinskih radijev in oddaj v Sloveniji. Ti so bili v večini ustanovljeni od mladinskih centrov ali študentskih organizacij. Ugotovili smo, da noben, razen naš, od do sedaj obstoječih programov ni izključno dijaški.

V drugem delu smo nato raziskovali in preverjali vpliv radia in kako sodelovanje pri njem vpliva na dijake. To smo raziskovali s pomočjo intervjuja sodelujočih dijakov. Ugotovili smo, da jim je v prvi vrsti radio dal prve delovne izkušnje. Na to nakazujejo tudi odgovori iz intervjuja, kjer so dijaki sami povedali, da so ugotovili, da je pravzaprav na radiu veliko dela in jim to seveda vzame kar nekaj časa na teden.

Prav tako je radio dijakom dal novo znanje, naučili so se uporabljati radijsko opremo, montirati in izdelovati oddaje, in kako celotno delo poteka.

V intervjuju so dijaki tudi večkrat omenili, da so izboljšali svoje komunikacijske sposobnosti, in da so dobili večjo samozavest predvsem v komunikaciji z drugimi. Ni jih več strah povedati svojega mnenja, postali so bolj prepričani vase.

Tedenski sestanki s čajem pa imajo za dijake predvsem socializacijsko vlogo, ki jo v tem mladostnem obdobju potrebujejo. Na sestankih se povezujejo med seboj in si pomagajo. Njihova povezanost je bila dobro vidna tudi med našim intervjujem.

Na radiu pa mladi razmišljajo s svojimi vsebinami tudi o trenutni problematiki in tako oblikujejo svoja kritična mnenja o družbi. S tem postajajo aktivni državljani in pridobivajo znanja kritičnega mišljenja.

Z vsakim mesecem ima radio vedno več sodelujočih, ob tem pa tudi vedno več poslušalcev.

6 DRUŽBENA ODGOVORNOST

Radio PrvaKi prispeva k družbi na več načinov. Dijakom, ki sodelujemo ponuja delovne izkušnje, ustvarjalno svobodo, sposobnost kritičnega mišljenja, varen prostor za druženje in socializacijo, medsebojno pomoč ter izboljšuje naše komunikacijske sposobnosti. K njemu se lahko prijavi katerikoli dijak. Predstavlja tudi možen vpliv na našo karierno pot in ima pomemben vpliv na življenja posameznikov. Radio PrvaKi kot vsak radio povezuje ljudi, poslušalce, saj ga lahko posluša kdorkoli kadarkoli. Poslušalcem pa ponuja kvalitetno, poučno in hkrati zabavno preživljanje prostega časa.

7 LITERATURA

7.1 Knjižni viri

1. Brojan M. (1999). *Začetki radia na slovenskem*. Ljubljana. Modrijan.
2. Erjavec, K. (1998). *Koraki do kakovostnega novinarskega prispevka*. Ljubljana. Založništvo Jutro.
3. Gurevitch M. [et al]. (1986). *Culture, society and the media*. London. Routledge.
4. Hilmes, M. in Loviglio J. (2002). *Radio reader; essays in the cultural history of radio*. New York. Routledge.
5. Lah, B. (2002). *MARŠ med trgom, javnostjo in civilno družbo*. Ljubljana. Frontier.
6. Mcqual D. (1997). *Audience analysis*. London. SAGE Publications.

7.2 Spletni viri

1. Kulturomat. [Dostopno na: <https://cist-hudo.rtvlo.si/oddaja/kulturomat/12295162>. Pridobljeno 1. 2. 2023]
2. Mariborski radio študent. [Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Mariborski_radio_%C5%A1tudent. Pridobljeno 31. 1. 2023]
3. Mladi mladim. [Dostopno na: <https://www.rtvlo.si/radio/oddaja/mladi-mladim/140230060>. Pridobljeno 1. 2. 2023]
4. Radio. [Dostopno na: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Radio>. Pridobljeno 14. 11. 2023]
5. Radio Eter. [Dostopno na: <https://www.radioeter.net/o-nas>. Pridobljeno 1. 2. 2023]
6. Radio Galama. [Dostopno na: <https://www.kamra-radovljica.si/radio-galama/>. Pridobljeno 1. 2. 2023]
7. Radio Sraka. [Dostopno na: <https://radiosraka.com/o-nas/>. Pridobljeno 1. 2. 2023]
8. Radio Študent. [Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Radio_%C5%A0tudent. Pridobljeno 31. 1. 2023]

9. SERŠ radio. [Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Zgodovina_slovenskega_radia. Pridobljeno 31. 1. 2023]
10. Zgodovina radia. [Dostopno na: <https://sl.fmuser.net/content/?754.html>. Pridobljeno 14. 11. 2023.]
11. Zgodovina slovenskega radia. [Dostopno na: https://sl.wikipedia.org/wiki/Zgodovina_slovenskega_radia. Pridobljeno 16. 11. 2023]

8 PRILOGA

8.1 Intervju

1. Kaj ti je dal radio odkar si se mu pridružila/pridružil?

- Jaz mislim da mi je radio definitivno dal malo več samozavesti za govor in da se izpopolnjujem v tej smeri. In da postanem vedno boljša v prostem govoru.
- Da sem malo bolj umirjena, da nisem tako pod stresom, ko moram odgovarjati na vprašanja.
- Stres in skrbi, ker je dejansko treba delat, tega nisem pričakoval.
- Jaz mislim, da mi je dal neko svobodo ustvarjanja da lahko delam to kar želim, se zanimam za neke teme, imam neke vire s katerimi lahko to uresničim.
- Vzel mi je veliko prostega časa.

2. Kakšna je vaša osebna izkušnja z radijem?

- Za enkrat sem kar navdušena glede na to, da lahko izbiramo določene teme, ki nas zanimajo in se poglobljamo v ta področja, ki nas zanimajo.
- Drugače je v redu, zadeva se mi dopade, ampak kot sem rekel je treba delat in potem prepisovat vse in se v naprej pripravljat. Ni mi problem govorit, samo je potem še cel kup drugega dela za in pred govorjenjem.
- Moja osebna izkušnja z radijem je, da mi je vzel veliko prostega časa, več sem tukaj kot doma in dal mi je izkušnje.
- Jaz sem spoznala veliko novih ljudi, udeležila sem se veliko zanimivih dogodkov zaradi radija in zato sem zelo hvaležna. Hkrati pa mi je dal neko "inside" znanje, kaj vse je še potrebno, da narediš neko oddajo. Tako kot je Jure povedal je potrebno zelo veliko nekega dela in veliko časa našega Luke.
- Se strinjam, dal mi je tudi veliko opravičenih ur (smeh), ker smo hodili na razne dogodke.
- Šli smo tudi v studio RTV, to je bilo fajn ker smo videli kako delajo profesionalci in ker nismo rabili bit pri pouku.

3. Kaj si se naučil pri radiu?

- Naučil sem se kako delati z radijsko opremo.
- Jaz sem se naučila kako dobro komunicirati z ljudmi.
- Naučil sem se kuhati čaj v električnem grelniku za čaj, za vret vodo.

- Jaz sem se naučila uporabljati snemalnik za snemanje oddaj.
- U jaz tudi.
- Jaz tudi.

4. Kako mislite, da lahko radio pripomore mladim?

- Torej naši poslušalci bodo lahko poslušali o veliko zanimivih vsebinah. Sama sem obiskala 6. Konferenco mariborskih dijakov in tam sem se naučila nekaj zanimivega o bontonu. Sedaj lahko svoje znanje tako prenesem tudi na druge, o Evropski uniji, o našem šolskem sistemu, o ljubezni